

**Advies : Quickscan flora en fauna BP
Horizon College, Purmerend**

Datum : 22 december 2014
Locatie : Professor Meester P.J. Oudlaan (ong) te Purmerend
Projectnummer : 211X07295.082795_1

Opgesteld door : Reinoud Vermoolen

Voorliggend verslag is opgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan Horizon College.

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan flora en fauna) is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in Noord Holland is vastgelegd in het programma Licht op Groen!

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de Agenda Groen zijn ruimtelijk vastgelegd in het programma Licht op Groen!. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan de aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan flora en fauna zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 16 december 2014 door een ecoloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevens, zoals algemene verspreidingsatlassen en internetsites (www.telmee.nl). Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

---

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het onderhavige plangebied is gelegen in de bebouwde kom Purmerend in de wijk Overwhere noord (zie figuur 1 en 2) en omvat het zuidwestelijke deel van het Karekietpark. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door het terrein van het wijkcentrum De Inval en aan de oostzijde door een deel van het Karekietpark. De Professor Meester P.J. Oudlaan vormt de grens aan de zuidzijde en aan de westzijde vormt de Salvador Allendelaan de grens. De Amersfoortcoördinaten van het midden van de locatie zijn 126,3-503,7². De ligging van het plangebied is te zien in onderstaande afbeeldingen (figuur 1 en 2).

Figuur 1 en 2. Respectievelijk globale ligging (rode ster) en begrenzing (rood omstippeld) van het plangebied.

Huidige situatie

Het plangebied bestaat grotendeels uit braakliggend terrein en gemeentelijk plantsoen. Het braakliggend terrein bestaat uit gras- en ruigtevegetatie met enkele opgaande bomen. In het gemeentelijk plantsoen staan diverse hoog opgaande bomen met langs de parallelweg van de Salvador Allendelaan een brede strook met struiken in de onderbegroeiing. Langs de Professor Meester P.J. Oudlaan staan een tweetal 1-laags stenen gebouwen met aan de voorzijde bestrating. In het grootste gebouw is een danscentrum gevestigd. In het noordelijk deel van het plangebied ligt een met betonplaten verharde parkeerplaats. In het deel van het Karekietpark ten oosten van het plangebied is eveneens braakliggend terrein en gemeentelijk plantsoen aanwezig. Ten zuiden van de Professor Meester P.J. Oudlaan, ter hoogte van het plangebied, ligt een brede sloot langs de (grote) achtertuinen van de woningen aan het Lepelaarpark.

Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van het plangebied en directe omgeving.

² De getallen staan respectievelijk voor de x-coördinaat en de y-coördinaat van de linkerbenedenhoek van het betreffende kilometervak.

Foto 1. Gemeentelijk plantsoen langs westzijde Plangebied, kijkrichting Z.

Foto 2. Parkeerplaats noordzijde plangebied, kijkrichting O.

Foto 3. Braakliggend terrein binnen plangebied, kijkrichting ZW.

Foto 4. Plantsoen met opgaande bomen in westelijk deel plangebied, kijkrichting N.

Foto 5. Achterzijde gebouwen binnen plangebied, kijkrichting Z.

Foto 6. Voorzijde gebouwen en bestrating binnen plangebied, kijkrichting W.

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft de realisatie van een schoolgebouw. Hiervoor zal vegetatie worden weggehaald, bomen worden gekapt en de huidige bebouwing en verharding worden gesloopt.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Polder Zeevang ligt op ruim 1 km van het plangebied. De voor dit gebied aangewezen vogelsoorten grutto en kievit zijn gevoelig voor vermesting. Indien de stikstofdepositie op dit gebied toeneemt als gevolg van onderhavige ontwikkeling, zijn negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten. Met het samenvoegen van de verschillende (deel)locaties van de Colleges uit de directe omgeving van het plangebied wordt verwacht dat er minder stikstofemissie (door minder verkeersbewegingen en minder verwarming) plaats zal vinden op het Natura 2000-gebied. Gezien de afstand en de aard van de ingreep hoeft in het plan ook geen rekening gehouden te worden met overige verstoringfactoren voor het Natura 2000-gebied. Negatieve effecten op beschermde natuurgebieden worden hiermee op voorhand uitgesloten.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten de EHS of de Agenda Groen zoals deze is vastgesteld op de kaarten van de nota Licht op Groen!. Door de ontwikkeling zullen geen wezenlijke kenmerken van de provinciale groenstructuur worden aangetast. In de planvorming voor het gebied hoeft geen rekening gehouden te worden met planologische bescherming van natuurwaarden.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Er zijn tijdens het veldbezoek in het plangebied geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Het veldbezoek vond echter plaats buiten het groeiseizoen waardoor de herkenning van veel soorten planten niet mogelijk is. Uit de omgeving van het plangebied zijn enkele strenger beschermde soorten bekend, waaronder daslook, klein glaskruid en gele helmbloem (allen tabel 2). Daarnaast zijn enkele algemeen beschermde (tabel 1) soorten bekend uit de omgeving zoals brede wespenorchis. Het voorkomen van de strenger beschermde soorten muurplanten klein glaskruid en gele helmbloem is tijdens het veldbezoek uitgesloten. Het voorkomen van daslook en brede wespenorchis kan echter niet uitgesloten worden, de biotoop binnen het plangebied is potentieel geschikt voor beide soorten.

Effectenbeoordeling

Met het verwijderen van de vegetatie binnen het plangebied kunnen negatieve effecten op beschermde soorten planten niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek zal nodig zijn om vast te stellen of beschermde soorten planten daadwerkelijk binnen het plangebied voorkomen.

Indien brede wespenorchis wordt aangetroffen binnen het plangebied: Voor deze soort van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Indien daslook wordt aangetroffen binnen het plangebied: Voor deze soort van tabel 2 geldt vrijstelling van de Flora- en faunawet indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode, bijvoorbeeld door het buiten de bloeitijd uitsteken van daslook en deze elders in geschikt biotoop terugplaatsen (onder begeleiding van een ecooloog/deskundige op het gebied van planten). Indien niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode zal een ontheffing aangevraagd moeten worden.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Tijdens het veldbezoek zijn diverse molshopen aangetroffen. Enkele andere algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (egel, huisspitsmuis, etc.) kunnen eveneens van het plangebied gebruik maken. Sporen van strenger beschermde soorten (tabel 2 en 3) zijn niet aangetroffen. Het voorkomen van strenger beschermde soorten is niet bekend uit de bebouwde kom van Purmerend en het plangebied vormt tevens geen geschikt habitat voor deze soorten. Negatieve effecten voor strenger beschermde soorten grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen (allen tabel 3). Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone en ruige dwergvleermuis, meervleermuis, watervleermuis en laatvlieger. Het plangebied en directe omgeving lenen zich voor vleermuizen. Er zijn dikke bomen aanwezig, er is opgaand groen en er is open water in de nabijheid. Het plangebied kan (een belangrijk) onderdeel uitmaken van foerageergebied en vliegrou-tes voor vleermuizen. Het plangebied is tevens geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen zoals de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis. Er zijn open stootvoegen aanwezig in de bebouwing die vleermuizen toegang verlenen tot de aanwezige spouwmuren. De aanwezigheid van gebouw bewo-nende vleermuizen kan hiermee niet worden uitgesloten. In de dikkere en hoog opgaande bomen zijn diverse noesten en holten aanwezig (door snoei en takbreuk). Hiervan zijn de meeste niet of weinig ingerot, maar het is niet met 100% zekerheid uitgesloten dat er voor boom bewonende vleermuizen (als ruige dwergvleermuis) geschikte holten aanwezig zijn.

Effectenbeoordeling

Er worden potentiële (belangrijke onderdelen van) foerageergebieden en vliegroutes aangetast als gevolg van de ingreep. Daarnaast kunnen er potentiële vaste rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen verdwijnen bij sloop van de bebouwing en kap van bomen. Negatieve effecten voor vleermuizen kun-nen hierdoor niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek is noodzakelijk naar het functione-le gebruik (foerageergebied, vliegroutes en/of vaste rust- of verblijfplaatsen) van het plangebied door vleermuizen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied enkele algemene vogelsoorten waargenomen, zoals me-rel en winterkoning alsook meerdere nesten (vermoedelijk van lijsters) in de aanwezige struiken. Ver-wacht wordt dat meerdere soorten broedvogels van het plangebied gebruik maken. Grote takkennesten zijn niet aangetroffen in de aanwezige bomen. Het broeden van roofvogels en ransuil binnen het plan-gebied wordt hiermee uitgesloten. Tevens is de bebouwing binnen het plangebied en in de omgeving ongeschikt voor soorten als huismus en gierzwaluw. Vanwege de ongeschikte bebouwing in de omge-ving voor huismus wordt verwacht dat het plangebied ook weinig waarde heeft als foerageergebied voor huismus.

Effectenbeoordeling

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten zoals huismus. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Het plangebied maakt naar verwachting geen wezenlijk onderdeel uit van het leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Negatieve effecten op vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten worden op voorhand uitgesloten.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zal vegetatie verdwijnen. De nesten van vogelsoorten die in deze vegetatie kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de meeste vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het verwijderen van vegetatie buiten de broedperiode (half maart- half juli) uit te voeren, wordt het risico op overtreding van de Flora- en Faunawet voor deze vogelsoorten sterk verminderd. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden, dient de uitvoeringslocatie vooraf en tijdens de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te zijn voor broedende vogels. Dit kan door de klimop tijdig te verwijderen voorafgaand en tijdens het broedseizoen.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mag de aanwezige vegetatie ook tijdens het broedseizoen verwijderd worden.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied zelf is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van vissen is hierdoor uitgesloten.

Het plangebied kan mogelijk onderdeel uitmaken van het landhabitat (zwervende individuen) van amfibieën, zoals de gewone pad en bruine kikker. Het gaat voor wat betreft amfibieën om leefgebied van algemene soorten (tabel 1). Het voorkomen van strenger beschermde amfibie- en reptielensoorten is op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens redelijkerwijs uit te sluiten.

Effectenbeoordeling

Het voorkomen van zwervende individuen van algemeen voorkomende soorten amfibieën is niet uitgesloten binnen het plangebied. Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Voor beschermde ongewervelde soorten heeft het plangebied weinig waarde door het ontbreken van geschikt habitat. Het voorkomen van strenger beschermde ongewervelde soorten (tabel 2 en 3) is met

voldoende zekerheid uit te sluiten omdat dergelijke soorten zeer specifieke eisen aan hun leefomgeving stellen.

Conclusie en aanbevelingen

- Het plangebied vormt geschikt habitat voor enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (egel, huisspitsmuis, etc.). Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt hiervoor de zorgplicht.
- Het plangebied vormt geschikt habitat voor de uit de omgeving bekend zijnde beschermde soort brede wespenorchis als ook de strenger beschermde soort daslook (tabel 2). Met het verwijderen van de vegetatie binnen het plangebied kunnen negatieve effecten op beschermde soorten planten niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek zal nodig zijn om vast te stellen of beschermde soorten planten daadwerkelijk binnen het plangebied voorkomen. Indien daslook wordt aangetroffen binnen het plangebied kan gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode, bijvoorbeeld door het buiten de bloeitijd uitsteken van daslook en deze elders in geschikt biotoop terugplaatsen (onder begeleiding van een ecooloog/deskundige op het gebied van planten). Indien niet gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode zal een ontheffing aangevraagd moeten worden. Voor eventueel aanwezige exemplaren van de brede wespenorchis geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt hiervoor de zorgplicht.
- Het plangebied vormt een geschikt habitat voor vleermuizen. Als gevolg van de ingreep kunnen potentiële (belangrijke onderdelen van) foerageergebieden en vliegroutes worden aangetast. Daarnaast kunnen er potentiële vaste rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen verdwijnen bij sloop van de bebouwing en kap van bomen. Negatieve effecten voor vleermuizen zijn hierdoor niet op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek is noodzakelijk naar het functionele gebruik (foerageergebied, vliegroutes en/of vaste rust- of verblijfplaatsen) van het plangebied door vleermuizen.
- Binnen het plangebied kunnen diverse soorten vogels tot broeden komen in de aanwezige vegetatie. Van deze soorten vogels zijn de nesten uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van nesten in deze periode. Door de werkzaamheden (verwijderen van vegetatie) buiten de broedperiode (half maart- half juli) uit te voeren, wordt het risico op overtreding van de Flora- en Faunawet voor deze vogelsoorten sterk verminderd. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden, dient de uitvoeringslocatie vooraf en tijdens de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te zijn voor broedende vogels. Dit kan door het tijdig verwijderen van de klimop achter het noodgebouw, voorafgaand aan het broedseizoen. Het voorkomen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied is op voorhand worden uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn zwervende exemplaren van algemeen beschermde soorten amfibieën te verwachten. Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt hiervoor de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig voor planten, grondgebonden zoogdieren en amfibieën.

Vervolgstappen voor sloop gebouwen en verwijderen van vegetatie naar aanleiding van het uit te voeren vervolgonderzoek naar vleermuizen

Uit de conclusies blijkt dat vervolgonderzoek naar vleermuizen nodig zal zijn. Afhankelijk van de uitkomsten van het vervolgonderzoek zijn hieronder enkele vervolgstappen in de tijd aangegeven indien vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn binnen het plangebied.

Voor wat betreft eventueel aanwezige foerageergebieden en vliegroutes voor vleermuizen binnen het plangebied zal naar de omgeving en in het ontwerp gekeken moeten worden naar een goede (alternatieve) inpassing.

Sloop van gebouwen

De gebouwen kunnen pas gesloopt worden wanneer het duidelijk is of er vleermuizen binnen het plangebied voorkomen en waar deze hun vaste verblijfplaatsen hebben. Onderzoek naar vaste verblijfplaatsen zal plaats moeten vinden in twee onderzoeksperiodes conform het vleermuisprotocol 2013:

- een voorjaar/zomerronde voor het vaststellen van kraam- en zomerverblijven (half mei- half juli);
- en een nazomer/herfstronde (half augustus/september) voor het vaststellen van paar- en winterverblijven.

Sloop voor half september 2015 is dan ook niet mogelijk, hangende het vleermuisonderzoek.

Alle gebouwen waarin geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld zijn zullen na afloop van het onderzoek (op zijn vroegst na halverwege september 2015) zo snel mogelijk gesloopt of ongeschikt voor vleermuizen gemaakt moeten worden. Voor vleermuizen ligt de meest gunstige periode voor de sloop in het najaar globaal tussen 15 september en 15 november (afhankelijk van de temperatuur en weersomstandigheden).

Voor de gebouwen waarin vleermuizen aanwezig zijn is het nemen mitigerende maatregelen nodig. Daarbij zal ontheffing aangevraagd moeten worden voor het vernietigen van de verblijfplaatsen. Periode tussen aanvraag en verlening van ontheffing ligt op maximaal 16 weken. Indien de ontheffingsaanvraag begin oktober wordt ingediend dan kan de ontheffing uiterlijk begin februari verleend zijn. Mitigerende maatregelen (zoals het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen) voor kraamverblijven dienen al getroffen worden direct na afloop van het eerste veldbezoek in mei 2015. Voor alternatieve kraamverblijven geldt een gewenningstijd. Door mitigerende maatregelen (zoals ophangen van kraamkasten in de directe omgeving van het plangebied) direct te treffen na het eerste bezoek kan de lopende kraamperiode nog meegenomen worden als gewenningsperiode. Hierdoor kan de bebouwing gesloopt worden voor de volgende kraamperiode in het voorjaar van 2016. Mitigerende maatregelen voor paar- of winterverblijven (zoals het aanbieden van verblijfplaatsen in de nieuwbouw) kunnen na de tweede bezoekeronde getroffen worden. Het slopen van gebouwen met verblijfplaatsen zal in het voorjaar van 2016 moeten plaatsvinden, globaal in de periode van 1 maart tot 15 april (na de winterverblijfsperiode en voor de kraamperiode van vleermuizen, afhankelijk van de temperatuur en weersomstandigheden).

Verwijderen van vegetatie (inclusief kap van bomen en struiken)

Het verwijderen van vegetatie zal buiten het broedseizoen van vogels plaats moeten vinden en buiten de rustperiode van amfibieën. Verwacht wordt dat het broedseizoen binnen het plangebied globaal van half maart tot half juli loopt. Voor het broedseizoen is echter geen vaste periode aangegeven en de broedperiode is tevens afhankelijk van de soort. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden dienen de uitvoeringslocaties vooraf en tijdens de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te zijn voor broedende vogels. Dit kan door het kort houden van de aanwezige vegetatie voorafgaand aan het broedseizoen. De rustperiode van de te verwachten amfibieën loopt van november tot half maart. De beste periode voor het weghalen van vegetatie (met inachtneming van het broedseizoen en de winterrustperiode) is van half juli tot 1 november.

De bomen kunnen buiten het broedseizoen gekapt worden. Indien uit het vleermuisonderzoek blijkt dat er in een (of meerdere) van de bomen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden dan zullen hiervoor eerst mitigerende maatregelen genomen moeten worden, gelijk aan die voor de bebouwing (kap in maart-april 2016, hiervoor dienen later in voornoemde periode wel maatregelen getroffen te worden die voorkomen dat vogels in de bomen tot broeden overgaan).

Samengevat: De beste periode voor het slopen van gebouwen ligt tussen 1 september en half november 2015 of, bij aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen, tussen 1 maart en half april 2016. De beste periode voor het verwijderen van vegetatie ligt tussen half augustus en 1 november. De kapperperiode van bomen is gelijk aan de slooperperiode van de gebouwen. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen zullen mitigerende maatregelen genomen moeten worden en ontheffing worden aangevraagd.